

เรื่อง

การย้ายสถานประกอบกิจการตามมาตรา 120
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
ศึกษาเฉพาะกรณีทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

โดย

นางอัญชลี เสรีรักษ์

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาฝีมือแรงงาน (นักวิชาการแรงงาน 9 ชข.)
ตำแหน่งเลขที่ 6
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

ว 32.05.6
05250
2541

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

05250

ผลงานลำดับที่ 1 เรื่อง การ

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 120 กำหนดการคุ้มครองลูกจ้างในกรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการไปตั้ง ณ สถานที่อื่น อันมีผลกระทบต่อการค้ารงชีวิตตามปกติของลูกจ้างหรือครอบครัว โดยให้สิทธิแก่ลูกจ้างซึ่งไม่ประสงค์จะไปทำงานด้วย ให้ลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้โดยลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของอัตราค่าชดเชยที่ลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับตามมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 รวมถึงการให้สิทธิยื่นคำขอให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานซึ่งเป็นคณะกรรมการในรูปแบบไตรภาคีพิจารณาวินิจฉัยว่า เป็นกรณีที่นายจ้างต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างโดยมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษตามมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หรือไม่ ทั้งนี้ การศึกษาเรื่องการย้ายสถานประกอบการตามมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 : ศึกษาเฉพาะกรณีทำอากาศยานสุวรรณภูมิครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี แนวคิด และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการย้ายสถานประกอบการตามมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และให้เกิดความเข้าใจในโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และลักษณะการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานเพิ่มขึ้น รวมถึงเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานเกี่ยวกับการย้ายทำอากาศยานกรุงเทพไปทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

คำนำ

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจะเป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศ และเป็นท่าอากาศยานที่มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ อันเป็นความภาคภูมิใจของชาวไทย แต่การเปิดให้บริการของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิในวันที่ 29 กันยายน 2548 นั้นจะทำให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนต้องย้ายสถานประกอบการของตนจากท่าอากาศยานกรุงเทพไปท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จึงเป็นกรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการไปตั้ง ณ สถานที่อื่นนั้นย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของลูกจ้างหรือครอบครัวไม่มากนักน้อย ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติการคุ้มครองลูกจ้างในกรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการไปตั้ง ณ สถานที่อื่น อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของลูกจ้างหรือครอบครัว โดยให้สิทธิแก่ลูกจ้างซึ่งไม่ประสงค์จะไปทำงานด้วย ให้ลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้โดยลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของอัตราค่าชดเชยที่ลูกจ้างพึงมีสิทธิได้รับตามมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 รวมถึงการให้สิทธิยื่นคำขอให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานซึ่งเป็นคณะกรรมการในรูปแบบใดภาคีพิจารณาวินิจฉัยว่า เป็นกรณีที่นายจ้างต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้าง โดยมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษหรือไม่ เพื่อมิให้เกิดการเอาเปรียบลูกจ้าง และเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาทางสังคมของประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ การย้ายท่าอากาศยานกรุงเทพไปท่าอากาศยานสุวรรณภูมิอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านแรงงานต่างๆ ขึ้นได้ จึงต้องศึกษาหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคังกล่าว เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

อัญชลี เสรีรักษ์

ธันวาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1	1
บทนำ	1
1. ความเป็นมา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
3. ขอบเขตของการศึกษา	4
4. วิธีการศึกษา	4
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2	6
ข้อมูลพื้นฐานของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	6
1. ประวัติความเป็นมาของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	7
2. ข้อมูลทั่วไปของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	9
บทที่ 3	13
การย้ายสถานประกอบการ	13
1. คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	14
2. ความหมายของการย้ายสถานประกอบการ	26
3. วิธีพิจารณาทางปกครองของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	32
บทที่ 4	40
ปัญหาด้านแรงงาน	40
1. การระงับข้อพิพาทของนายจ้าง	40
2. การขาดแคลนแรงงาน	43
บทที่ 5	46
สรุปและข้อเสนอแนะ	46
1. สรุป	46
2. ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แผนที่เส้นทางเข้าสู่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ภาคผนวก ข. แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ เรื่อง การขึ้นและรับคำขอตาม
มาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

ภาคผนวก ค. หนังสือของสมาคมตัวแทนขนส่งสินค้าทางอากาศที่ ทฟ.
1686/2547 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2547

ภาคผนวก ง. หนังสือกองนิติการที่ รง 0504/1386 ลงวันที่ 4 กันยายน
2545

ภาคผนวก จ. คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ 1577/2547
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลกระทบเนื่องจากการย้ายสนามบิน

ภาคผนวก ฉ. แบบสอบถามผลกระทบต่อพนักงานกรณีการย้ายฐาน
ปฏิบัติงานไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ